

การยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการใน จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน^{*}

กวินทร์ วิชาลัย^{**}
ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์^{***}

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) รูปแบบและกระบวนการสหกรณ์เครดิตยูเนียน (2) ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน และ (3) โอกาสที่จะเผยแพร่และขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ในการศึกษาเรื่องนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขอบเขตการศึกษาในเขตพื้นที่ 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลดอนแก้ว ตำบลลอนใต้ ตำบลป่าป๋อง ตำบลแม่แฝกของจังหวัดเชียงใหม่ และตำบลศรีบัวบาน จังหวัดลำพูน ซึ่งแยกเป็นกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 360 ตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 240 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 600 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามพร้อมการสัมภาษณ์ ซึ่งข้อมูลที่ได้มานั้นนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่าต่างๆ เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการ โดยใช้แบบจำลอง Logit Model ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบของสหกรณ์เครดิตยูเนียน มี 3 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบของกลุ่มเครดิตยูเนียน ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มเครดิตยูเนียนประเภทกลุ่มสะสม และกลุ่มเครดิตยูเนียน

ประเภทกลุ่มสมทบ (2) รูปแบบของการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน และ (3) รูปแบบของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ให้บริการในลักษณะธนาคาร ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ได้แก่ (1) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (2) การเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น (3) การเข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียน (4) การทราบหลักการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (5) การทราบว่าชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด คือ หน่วยงานที่รับผิดชอบและติดตามดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (6) การทราบว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินของชุมชน และเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (7) การเลือกใช้บริการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เครดิตยูเนียน และ (8) การเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความสมัครใจ ส่วนโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของเครดิตยูเนียนครบทุกพื้นที่ จะเห็นได้ว่าจังหวัดเชียงใหม่มีกลุ่มและสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งหมด 71 แห่ง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนของหมู่บ้านทั้งหมดแล้วพบว่า ในจังหวัดเชียงใหม่มีกลุ่มและสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพียงร้อยละ 3.77 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ ซึ่งถือได้ว่าการดำเนินงานอยู่น้อยมาก ดังนั้นโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของเครดิตยูเนียนให้ครบทุกหมู่บ้านยังมี

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ปริญญาโท “การยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน” สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งได้รับการสนับสนุนทุนจากทบวงมหาวิทยาลัย

** ผู้ช่วยนักวิจัยโครงการ “การพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในเขตพื้นที่โครงการหลวง”

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มากถึงร้อยละ 96.23 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ โดยเฉพาะยังมีอีกหลายอำเภอที่ไม่มีการดำเนินงานของ สหกรณ์เครดิตยูเนียนเลย ฉะนั้นจึงเป็นโอกาสที่จะ ขยายการดำเนินงานเข้าสู่พื้นที่ดังกล่าว และในจังหวัด ลำพูนมีสัดส่วนของหมู่บ้านที่มีกลุ่มและสหกรณ์เครดิต ยูเนียนเพียงร้อยละ 1.28 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ และโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของเครดิตยูเนียน ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ยังมีอีกมากถึงร้อยละ 98.72 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่

ข้อเสนอแนะ สหกรณ์เครดิตยูเนียนควรจะต้อง ให้ความเอาใจใส่ต่อสมาชิกให้มากขึ้น โดยเฉพาะคณะกรรมการจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่เพื่อประโยชน์ ของสมาชิก ซึ่งจะนำไปสู่ความไว้วางใจและทำให้เกิด การยอมรับของประชาชน หากสหกรณ์ใดประสบ ปัญหาการขาดความเชื่อมั่นจากสมาชิก สหกรณ์นั้น ควรที่จะได้มีการปรับปรุงบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการโดยให้คำนึงถึงประโยชน์ของ สมาชิกเป็นหลัก นอกจากนี้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรจะร่วมมือกันเพื่อช่วยส่งเสริมและเผยแพร่สหกรณ์เครดิตยูเนียนอย่างแท้จริง สามารถสร้าง สถาบันการเงินที่เป็นของคนในชุมชน และเพื่อการ พัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ต่อไป

1. ความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้เริ่มใช้แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อใช้เป็นกรอบในการ พัฒนาประเทศ ผลพวงของการพัฒนาแม้ว่าอัตรา ขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในระดับสูงเฉลี่ย ประมาณร้อยละ 8 ต่อปี แต่ก็เป็นที่ประจักษ์ว่าช่องว่าง การพัฒนาระหว่างพื้นที่ในเมืองหลวงและพื้นที่ใน ชนบทได้ขยายตัวมากขึ้นตามลำดับ ทำให้เกิดผล กระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน ในชนบทเป็นอย่างมาก สังคมเริ่มมีความสับสนและมีความเป็นวัตถุนิยมมากขึ้น เกิดการละทิ้งภูมิปัญญา ชาวบ้านซึ่งเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่มีมายาวนาน อย่างไรก็ดีตามเพื่อให้เกิดความสมดุลในการพัฒนา ระหว่างเศรษฐกิจและสังคมและเพื่อเป็นการกระจาย

โอกาสสู่ท้องถิ่น แนวทางในการพัฒนาประเทศตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 จึง ได้กำหนดสาระสำคัญหรือเป้าหมายหลัก คือการ พัฒนาแบบองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นแนว ทางที่ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนและ บริหารการพัฒนา ตั้งแต่ระดับชุมชนท้องถิ่นจนถึง ระดับชาติ โดยชุมชนท้องถิ่นจะต้องเป็นกลไกสำคัญ ในการบริหารการพัฒนาในระดับพื้นที่ กลยุทธ์หนึ่งที่ รัฐบาลได้นำมาใช้ก็คือการส่งเสริม "ธุรกิจชุมชน" ให้ แพร่หลายในพื้นที่ชุมชนชนบททั่วประเทศ เพื่อสร้าง รายได้และให้ชุมชนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการ อันจะนำไปสู่การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและการ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน กลุ่มสะสมทุนหรือ กลุ่มออมทรัพย์ก็ถือเป็นธุรกิจชุมชนประเภทหนึ่ง ที่ กลุ่มคนในชุมชนเข้ามาร่วมตัวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสะสมเงินร่วมกัน ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะให้คนในชุมชน มีแหล่งเงินทุนเป็นของตนเองในการพัฒนาการ ผลิตทางการเกษตรและขยายไปสู่กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มรายได้ เพื่อเป็นสถาบันการเงินของชุมชน แต่ อย่างไรก็ดีตามกลุ่มออมทรัพย์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย มีมากมายและหลายรูปแบบ เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อ การผลิต ธนาคารหมู่บ้าน กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ และ เครดิตยูเนียน เป็นต้น ซึ่งแม้ว่าการจัดตั้งกลุ่มออม ทรัพย์ขึ้นในชุมชนนั้นจะเป็นแนวทางที่ดี แต่ที่ผ่านมา มีเพียงกลุ่มออมทรัพย์บางกลุ่มเท่านั้นที่สามารถ พัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่บาง กลุ่มไม่ประสบความสำเร็จ และเป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่ม ออมทรัพย์ที่สามารถเป็นสถาบันการเงินของชุมชนได้ อย่างแท้จริงนั้น รูปแบบของการจัดตั้งจะต้องอยู่ในรูปแบบของ "เครดิตยูเนียน" (Credit Union) ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มออมทรัพย์ประเภทนี้สามารถที่จะพัฒนาไปสู่ รูปแบบของ "สหกรณ์ออมทรัพย์" ซึ่งถือเป็นสถาบัน การเงินที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. 2542 และเป็นนิติบุคคลที่ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น จะเห็นได้ว่า "เครดิตยูเนียน" สามารถเป็นสถาบันการเงินของชุมชนได้ดีกว่ากลุ่มออมทรัพย์ประเภทอื่นๆ เนื่องจากเป็นกลุ่มออมทรัพย์ประเภทเดียวที่สามารถ

พัฒนากลุ่มให้เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ของชุมชน อย่างไรก็ตามแม้ว่ากลุ่มออมทรัพย์ประเภทอื่นจะมีลักษณะที่คล้ายกับสหกรณ์ คืออาศัยหลักการรวมกลุ่มกัน แต่เนื่องจากข้อจำกัดหลายประการ เช่น ทุนดำเนินงานยังมีไม่มาก หรือการที่กลุ่มไม่เป็นนิติบุคคล ส่งผลให้กลุ่มออมทรัพย์ไม่สามารถพัฒนาให้เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ นอกจากนี้จะปรับเปลี่ยนรูปแบบของกลุ่มให้เข้าสู่กระบวนการเครดิตยูเนียน เพื่อให้เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ของชุมชนอย่างยั่งยืนและอย่างแท้จริง

ปัจจุบันในประเทศไทยมีจำนวนกลุ่มเครดิตยูเนียนและสหกรณ์เครดิตยูเนียนรวม ทั้งสิ้น 645 แห่ง แต่เมื่อพิจารณาจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดในประเทศไทย ซึ่งมีถึง 68,679 หมู่บ้าน ของ 75 จังหวัด ไม่รวมกรุงเทพมหานคร จะเห็นได้ว่าจำนวนของเครดิตยูเนียนมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเครดิตยูเนียนยังมีโอกาสที่จะขยายต่อไปได้อีกมาก หากประชาชนมีโอกาสรู้จักเครดิตยูเนียนและเป็นที่ยอมรับของประชาชน เนื่องจากเครดิตยูเนียนเป็นรูปแบบของกระบวนการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพึ่งตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาให้ชุมชนเข้มแข็งและเป็นผลดีต่อการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นประเด็นปัญหาที่จะทำการศึกษาว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียน ซึ่งที่ผ่านมาสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินชุมชนและเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ชุมชนที่ประสบความสำเร็จไม่น้อยไปกว่าสหกรณ์การเกษตร แต่เหตุใดกระบวนการสหกรณ์เครดิตยูเนียนจึงยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ทั้งนี้จะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานและเผยแพร่ระบบ สหกรณ์เครดิตยูเนียนให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไปมากยิ่งขึ้น และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้านและการพัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษารูปแบบของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

2.2 เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน

2.3 เพื่อศึกษาถึงโอกาสที่จะเผยแพร่และขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน

3. วิธีการศึกษา

การศึกษากการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนครั้งนี้มีรูปแบบวิธีการศึกษาดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจะได้จากการการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มครัวเรือนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนและกลุ่มครัวเรือนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 600 ตัวอย่าง

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาคครั้งนี้จะแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 การศึกษารูปแบบของสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับ สหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการในจังหวัด

$$y_i = X_i' \beta + u_i$$

เชียงใหม่และลำพูน ทำการวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลอง logit model ซึ่งมีรูปแบบของสมการดังนี้คือ

ซึ่งในทางปฏิบัติ y_i ไม่สามารถสังเกตได้ (unobservable) สิ่งที่เราสังเกตมาได้ก็คือ ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดยที่

Y = ตัวแปรตาม

ถ้า $Y = 1$ แสดงว่ายอมรับสหกรณ์เครดิต
ยูเนียน

ถ้า $Y = 0$ แสดงว่าไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิต
ยูเนียน และจาก likelihood function

$$\text{Prob} (Y_1 = y_1, Y_2 = y_2, \dots, Y_n = y_n)$$

$$= \prod_{y_i=0} [1 - F(X_i'\beta)] \prod_{y_i=1} F(X_i'\beta) \dots (1)$$

ซึ่งสามารถเขียนในรูปที่กระชับได้ดังนี้

$$L = \prod_{i=1}^n [F(X_i'\beta)]^{y_i} [1 - F(X_i'\beta)]^{1-y_i} \dots (2)$$

โดยที่ $F(X_i'\beta) = \frac{1}{1 + e^{-X_i'\beta}}$

สำหรับแบบจำลอง logit model นี้ ในทาง
ปฏิบัติตัวแปรที่จะนำมาพิจารณาในแบบจำลองจะ
มีรายละเอียดดังนี้

L = ความน่าจะเป็น (probability) ที่ประชาชน
จะเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ซึ่งตัวแปรอิสระที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการยอมรับ
สหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนได้แก่

1. อายุของหัวหน้าครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง
(Age) โดยที่หัวหน้าครัวเรือน หมายถึง ผู้ที่เป็นกำลัง
หลักในการหารายได้มาให้กับครัวเรือนนั้นๆ และในที่นี้
จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variables) ซึ่งเป็นตัวแปร
อิสระที่กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้อธิบาย ตัวแปรตาม เพื่อ
ให้การอธิบายชัดเจนและเป็นไปตามทฤษฎี รายละเอียดเป็นดังนี้

1) อายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่
ระหว่าง 21-30 ปี (D_1) ;

ถ้า $D_1 = 1$ แสดงว่าอายุของหัว
นำครัวเรือนอยู่ระหว่าง 21-30 ปี

ถ้า $D_1 = 0$ แสดงว่าอายุของหัว
นำครัวเรือนอยู่ในช่วงอื่นๆ

2) อายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่
ระหว่าง 31-40 ปี (D_2)

ถ้า $D_2 = 1$ แสดงว่าอายุของหัว
นำครัวเรือนอยู่ระหว่าง 31-40 ปี

ถ้า $D_2 = 0$ แสดงว่าอายุของหัว
นำครัวเรือนอยู่ในช่วงอื่นๆ

3) อายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่
ระหว่าง 41-50 ปี (D_3)

ถ้า $D_3 = 1$ แสดงว่าอายุของหัว
นำครัวเรือนอยู่ระหว่าง 41-50 ปี

ถ้า $D_3 = 0$ แสดงว่าอายุของหัว
นำครัวเรือนอยู่ในช่วงอื่นๆ

4) อายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่
ระหว่าง 51-60 ปี (D_4)

ถ้า $D_4 = 1$ แสดงว่าอายุของหัว
นำครัวเรือนอยู่ระหว่าง 51-60 ปี

ถ้า $D_4 = 0$ แสดงว่าอายุของหัว
นำครัวเรือนอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

2. ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน
กลุ่มตัวอย่าง (Edu)

ถ้า Edu = 0 หมายถึง ไม่มีการศึกษา

ถ้า Edu = 1, 2, 3, ..., n หมายถึง ใช้เวลา
ในการศึกษา 1, 2, 3, ..., n ปี

3. จำนวนสมาชิกของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง
(Num) มีค่าตั้งแต่ 1, 2, 3, ..., n และมีหน่วยเป็นคน

4. อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง
(Occ) ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variables)
ช่วยในการอธิบายเช่นกัน อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน
กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมี 4 อาชีพด้วยกัน ได้แก่

1) อาชีพเกษตรกร (Agr)

ถ้า Agr = 1 แสดงว่า อาชีพของ
หัวหน้าครัวเรือน คือ อาชีพเกษตรกร

ถ้า Agr = 0 แสดงว่า อาชีพของ
หัวหน้าครัวเรือนไม่ใช่อาชีพเกษตรกร

2) อาชีพรับราชการ (Gov)

ถ้า Gov = 1 แสดงว่า อาชีพของ
หัวหน้าครัวเรือน คือ อาชีพรับราชการ

ถ้า Gov = 0 แสดงว่า อาชีพของ
หัวหน้าครัวเรือนไม่ใช่อาชีพรับราชการ

3) อาชีพค้าขาย (Com)

ถ้า Com = 1 แสดงว่า อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน คืออาชีพค้าขาย

ถ้า Com = 0 แสดงว่า อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนไม่ใช่อาชีพค้าขาย

4) อาชีพรับจ้าง (Labor)

ถ้า Labor = 1 แสดงว่า อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน คืออาชีพรับจ้าง

ถ้า Labor = 0 แสดงว่า อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนไม่ใช่อาชีพรับจ้าง

5. จำนวนเงินออมเฉลี่ยของครัวเรือนตัวอย่าง (X_2) มีหน่วยเป็นบาทต่อครัวเรือนต่อปี

6. จำนวนที่ดินเป็นของตนเองของครัวเรือนตัวอย่าง (X_3) มีหน่วยเป็นไร่ต่อครัวเรือน

7. จำนวนที่ดินที่ต้องเช่าของครัวเรือนตัวอย่าง (X_4) มีหน่วยเป็นไร่ต่อครัวเรือน

8. การเป็นสมาชิกสมาชิกสหกรณ์การเกษตร (X_5)

ถ้า $X_5 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ถ้า $X_5 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เป็นสมาชิก สหกรณ์การเกษตร

9. ความเพียงพอในการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์การเกษตร (X_6)

ถ้า $X_6 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสามารถกู้เงินได้ในปริมาณเพียงพอหรือไม่กู้เงินจาก สหกรณ์การเกษตร

ถ้า $X_6 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้กู้และปริมาณเงินกู้ไม่เพียงพอกับการลงทุนจึงต้องหาเงินกู้จากแหล่งอื่น

10. การเป็นสมาชิก ธ.ก.ส. (X_7)

ถ้า $X_7 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างเป็นสมาชิก ธ.ก.ส.

ถ้า $X_7 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เป็นสมาชิก ธ.ก.ส.

11. ความเพียงพอในการกู้ยืมเงินจาก ธ.ก.ส. (X_8)

ถ้า $X_8 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิก ธ.ก.ส. สามารถกู้เงินได้ในปริมาณเพียงพอหรือไม่มีความจำเป็นต้องกู้เงินจาก ธ.ก.ส.

ถ้า $X_8 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิก ธ.ก.ส. ได้กู้ และปริมาณเงินกู้ไม่เพียงพอกับการลงทุน จึงต้องหาเงินกู้จากแหล่งอื่นเพิ่ม

12. การเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ (X_9)

ถ้า $X_9 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน หรือสหกรณ์การเกษตร หรือ ธ.ก.ส.

ถ้า $X_9 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ

13. ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ (X_{10}) มีค่าตั้งแต่ 1,2,3,...,n และมีหน่วยเป็นปี

14. การมีบัญชีเงินฝากธนาคารของครัวเรือนตัวอย่าง (X_{11})

ถ้า $X_{11} = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างมีบัญชีเงินฝากธนาคารใดธนาคารหนึ่ง

ถ้า $X_{11} = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างไม่มีบัญชีเงินฝากธนาคารใดเลย

15. การเข้าประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียนของครัวเรือนตัวอย่าง (X_{12})

ถ้า $X_{12} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างได้เข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียน

ถ้า $X_{12} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียน

16. การทราบข้อมูลการจัดตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียนของครัวเรือนตัวอย่าง (X_{13})

ถ้า $X_{13} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างได้ทราบข้อมูลการจัดตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนเอง

ถ้า $X_{13} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ทราบข้อมูลการจัดตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนเอง

17. การทราบหลักการดำเนินงานของกลุ่มเครดิตยูเนียนของครัวเรือนตัวอย่าง (X_{14})

ถ้า $X_{14} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างได้ทราบหลักการดำเนินงานของกลุ่มเครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนเอง

ถ้า $X_{14} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียน

18. ถ้าทราบข้อดีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนแล้วจะเข้าร่วมเป็นสมาชิก (X_{15})

ถ้า $X_{15} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างหากทราบถึงข้อดีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านอื่นๆ แล้วจะเข้าร่วมเป็นสมาชิก

ถ้า $X_{15} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างแม้จะทราบถึงข้อดีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตแล้วยังไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิก

19. การไว้วางใจประธานหรือคณะกรรมการบริหารของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{16})

ถ้า $X_{16} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่เข้าร่วมก็เพราะว่าไว้วางใจประธานหรือคณะกรรมการบริหารของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ถ้า $X_{16} = 0$ แสดงว่า การที่สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์ไม่ได้มาจากสาเหตุการไม่ไว้วางใจประธานหรือคณะกรรมการบริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียน

20. การทราบว่าหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบสหกรณ์เครดิตยูเนียนคือชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด (X_{17})

ถ้า $X_{17} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างทราบว่าหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบสหกรณ์เครดิตยูเนียนคือชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด

ถ้า $X_{17} = 0$ แสดงว่า การที่สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ทราบว่าหน่วยงานใดดูแลรับผิดชอบสหกรณ์เครดิตยูเนียน

21. การเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพราะไม่กลัวเงินจะสูญหาย (X_{18})

ถ้า $X_{18} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน ยอมเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนเพราะไม่กลัวเงินจะสูญหาย

ถ้า $X_{18} = 0$ แสดงว่า การที่สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนไม่ยอมเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนไม่ได้มีสาเหตุจากเพราะกลัวเงินจะสูญหาย

22. ู้เงินจากสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้น้อยกว่าการกู้จากแหล่งอื่น (X_{19})

ถ้า $X_{19} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่ยอมเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนเพราะกู้เงินได้น้อยกว่าการกู้จากแหล่งอื่น

ถ้า $X_{19} = 0$ แสดงว่า การที่สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนไม่ยอมเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนไม่ได้มีสาเหตุเพราะกู้เงินได้น้อยกว่าการกู้จากแหล่งอื่น

23. ความทั่วถึงของการประชาสัมพันธ์การดำเนินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{20})

ถ้า $X_{20} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนอย่างทั่วถึงทำให้รู้จักเครดิตยูเนียนเป็นอย่างดี

ถ้า $X_{20} = 0$ แสดงว่า การที่สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนอย่างยังไม่ทั่วถึงทำให้ไม่รู้จักเครดิตยูเนียน

24. การประกันเงินกู้ให้แก่สมาชิก โดยหากสมาชิกเสียชีวิตสมาชิกไม่ต้องชำระหนี้สินที่มีอยู่กับสหกรณ์ (X_{21})

ถ้า $X_{21} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างเห็นว่าการประกันเงินกู้ให้แก่สมาชิก

โดยหากสมาชิกเสียชีวิต สมาชิกไม่ต้องชำระหนี้สินที่มีอยู่กับสหกรณ์

ถ้า $X_{21} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ทราบว่ามีการประกันเงินกู้ให้แก่สมาชิกเมื่อสมาชิกเสียชีวิต สมาชิกไม่ต้องชำระหนี้สินที่มีอยู่กับสหกรณ์

25. การให้สวัสดิการเพื่อช่วยเหลือสมาชิก (X_{22})

ถ้า $X_{22} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างเห็นว่าสหกรณ์ได้ให้สวัสดิการเพื่อช่วยเหลือสมาชิก

ถ้า $X_{22} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ทราบว่าสหกรณ์ได้ให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่สมาชิก

26. การทราบว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินของชุมชนและเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (X_{23})

ถ้า $X_{23} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างทราบว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินของชุมชนและเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ถ้า $X_{23} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ทราบว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินของชุมชนและเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

27. การเลือกใช้บริการกู้ยืมเงินจาก สหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{24})

ถ้า $X_{24} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่าง ได้ใช้บริการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ถ้า $X_{24} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้ใช้บริการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เครดิตยูเนียน

28. การเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความสมัครใจ (X_{25})

ถ้า $X_{25} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่าง เข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความสมัครใจ

ถ้า $X_{25} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่าง เข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความไม่สมัครใจ

และส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้ครบทุกพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน โดยเปรียบเทียบสัดส่วนของสหกรณ์เครดิตยูเนียนกับจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน และจะแสดงในรูปของค่าร้อยละ

4. ผลการศึกษา

4.1 รูปแบบของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

สหกรณ์เครดิตยูเนียน คือ องค์กรหนึ่งที่มีรวมคนเข้าด้วยกัน โดยคนที่มาร่วมกันนี้จะต้องรู้จักกัน มีวงสัมพันธ์เดียวกันและเมื่อรวมกันแล้วก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาทางช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โครงสร้างของสหกรณ์เครดิตยูเนียนประกอบด้วย 3 ส่วนคือ สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ และคณะผู้ตรวจสอบกิจการ โดยสมาชิกจะเป็นผู้เลือกคณะกรรมการเพื่อเข้ามาบริหารงานและตรวจสอบการดำเนินงานของกลุ่ม กิจกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะประกอบไปด้วย การออมทรัพย์ การให้กู้เงิน และการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกและชุมชน ซึ่งรูปแบบของ สหกรณ์เครดิตยูเนียนนั้นจากการศึกษาพบว่า มี 3 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบของกลุ่มเครดิตยูเนียน ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มสะสม และกลุ่มสมทบ กลุ่มเครดิตยูเนียนประเภทกลุ่มสะสมนั้นเป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นในระยะแรก โดยจะเริ่มมีกิจกรรมการสะสมเงินออม และการให้กู้ในวงเงินที่ไม่สูงมากนัก เพื่อให้สมาชิกได้นำไปใช้จ่ายในกรณีจำเป็น ส่วนกลุ่มเครดิตยูเนียนประเภทกลุ่มสมทบจะเป็นกลุ่มที่พัฒนามาจากกลุ่มเครดิตยูเนียนประเภทกลุ่มสะสมที่เริ่มมีความเข้มแข็ง โดยมีผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ที่มั่นคงสามารถที่จะจดทะเบียนเป็นสมาชิกสมทบของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด โดยจะได้รับสิทธิพิเศษก็คือ

การช่วยเหลือด้านสวัสดิการให้แก่กลุ่มเพื่อช่วยสร้างความมั่นคงให้แก่กลุ่มมากยิ่งขึ้น

2. รูปแบบของการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน คือการพัฒนาต่อจากกลุ่มเครดิตยูเนียนประเภทกลุ่มสมทบที่มีความเข้มแข็งทั้งในด้านการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน ตามมาตรฐานที่ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ได้กำหนดไว้ ซึ่งพร้อมที่จะจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด จะเข้ามามีบทบาทในการประสานงานกับสหกรณ์จังหวัดเพื่อขอจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ การเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะเป็นสถาบันการเงินของชุมชนอย่างแท้จริง เพราะสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามารถสร้างสวัสดิการของตนเอง การดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะมีความแตกต่างกว่าการเป็นกลุ่มเครดิตยูเนียนเดิม รูปแบบขององค์กรจะมีขนาดใหญ่ขึ้น มีการขยายกิจกรรมและการดำเนินงานมากขึ้น กิจกรรมต่าง ๆ จะถูกคุ้มครองตามกฎหมาย การออมทรัพย์และการให้สินเชื่อแบบเดิมจะถูกเปลี่ยนแปลงเพื่ออำนวยความสะดวกต่อสมาชิกมากยิ่งขึ้น ประเภทของการออมทรัพย์และสินเชื่อจะขยายเพิ่มขึ้นเริ่มมีการจัดสรรผลกำไรเพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน

3. รูปแบบของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ให้บริการในลักษณะธนาคาร คือการพัฒนาที่สูงสุดของกระบวนการเครดิตยูเนียน และเป็นเป้าหมายของกลุ่มเครดิตยูเนียนทุกระดับ สหกรณ์เครดิตยูเนียนที่มีความมั่นคง ฐานะทางการเงินมีความเข้มแข็ง ผลการ

ดำเนินงานที่ดีจะสามารถเป็นสถาบันการเงินของชุมชนเป็นแหล่งเงินทุน เป็นที่พึ่งให้กับคนในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง ซึ่งกว่าจะมาเป็นสถาบันการเงินที่มีความเข้มแข็งได้ จุดเริ่มต้นก็มาจากการพัฒนาของสหกรณ์ในระยะเริ่มต้นที่สร้างรากฐานความเข้มแข็งทางด้านบริหาร การเงิน ธุรกิจตลาด มาเป็นอย่างดี ทุนการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะเงินฝาก มีอาคารสำนักงานไว้เป็นศูนย์กลาง พนักงานประจำมีจำนวนมากขึ้นเพื่อสำหรับให้บริการแก่สมาชิก รูปแบบของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในลักษณะของธนาคารนั้น สหกรณ์จะต้องปรับตัวเองในด้านการบริหารงาน การขยายกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการขยายฐานสมาชิกจากชุมชนของตนเองไปสู่ชุมชนใกล้เคียงและมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในกิจการ เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้การติดต่อประสานงานระหว่างสหกรณ์ทำได้ง่ายขึ้น เกิดการทำธุรกิจระหว่างสหกรณ์เกิดการขยายตลาดออกไปกว้างขวางขึ้นและหากมีการสร้างเครือข่ายที่เชื่อมโยงกันการช่วยเหลือซึ่งกันและกันก็จะขยายกว้างขึ้นในหลายพื้นที่สหกรณ์ก็จะกลายเป็นธนาคารของชุมชนอย่างเต็มรูปแบบ

4.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการยอมรับ สหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน

ผลการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน โดยใช้แบบจำลอง Logit Model ผลที่ได้เป็นดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ Logit Model โดยวิธี Maximum Likelihood Estimates ของปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับสิทธิประโยชน์เครดิตยูเนียนของประชาชนในหมู่บ้านของตน

ตัวแปร (Variable)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของค่าความคาดเคลื่อน (Standard Error)	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ (T-ratio)	ระดับนัยสำคัญ (Significance Level)
α	-10.414540	1.847934	-5.636***	0.0000
Edu	0.226604	0.629383	0.360	0.7188
Num	0.544808	0.270097	2.017*	0.0437
Agr	-1.456538	1.716580	-0.849	0.3962
Labor	0.154302	0.626961	0.246	0.8056
X ₉	1.998790	0.846293	2.362*	0.0182
X ₁₂	2.595276	0.661031	3.926***	0.0001
X ₁₄	3.107302	1.133732	2.741**	0.0061
X ₁₇	2.960994	0.964281	3.071**	0.0021
X ₂₁	-0.674299	1.553681	-0.043	0.9654
X ₂₂	-0.772043	1.504905	-0.513	0.6079
X ₂₃	1.948461	1.173924	1.660*	0.0970
X ₂₄	4.855940	1.100820	4.411***	0.0000
X ₂₅	3.949053	0.894471	4.415***	0.0000

หมายเหตุ : Log-likelihood -44.55199
 Restricted (Slopes = 0) -403.8070
 Chi-squared 718.5100
 Significance level 0.00000
 Mc Fadden R² 0.8896
 *** Significant at ∞ = 0.01
 ** Significant at ∞ = 0.025
 * Significant at ∞ = 0.05

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) และค่า T-ratio จะเห็นได้ว่าตัวแปรอิสระที่อธิบายความหมายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการได้แก่

1. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (Num) ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.544808 ซึ่งหมายความว่า หากครัวเรือนตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 4-6 คน จะมีโอกาสยอมรับและเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.05

2. การเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ (X_9) หากสมาชิกในครัวเรือนตัวอย่างเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น เช่น เป็นสมาชิก สหกรณ์ การเกษตร หรือเป็นสมาชิก ธ.ก.ส. หรือเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆที่มีอยู่ในหมู่บ้าน จะมีโอกาสยอมรับและเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.05

3. การเข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียน (X_{12}) หากสมาชิกครัวเรือนได้เข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียนแล้ว จะมีโอกาสยอมรับและเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.01

4. การทราบหลักการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{14}) หากสมาชิกครัวเรือนทราบหลักการดำเนินงานของ สหกรณ์เครดิตยูเนียนแล้ว จะมีโอกาสยอมรับและเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.025

5. การทราบว่าชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด คือหน่วยงานที่รับผิดชอบและติดตามดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{17})

หากสมาชิกครัวเรือนทราบว่าชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด คือหน่วยงานที่รับผิดชอบและติดตามดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนแล้ว จะมีโอกาสยอมรับและเข้าร่วมเป็นสมาชิก สหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.025

6. การทราบว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินของชุมชนและเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (X_{23}) หากสมาชิกครัวเรือนทราบว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินของชุมชน และเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินงานอย่างถูกต้องแล้ว จะมีโอกาสยอมรับและเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.05

7. การเลือกใช้บริการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{24}) สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญในหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนยอมรับและเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.01

8. การเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความสมัครใจ (X_{25}) หากสมาชิกครัวเรือนเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความสมัครใจแล้ว จะมีโอกาสยอมรับและเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.01

จากปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในหมู่บ้านของตนที่ได้กล่าวมาแล้ว เมื่อนำมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยโดยใช้แบบจำลอง Logit Model สามารถแสดงผลของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในหมู่บ้านของตน โดยพิจารณาจากค่า marginal effect ใน Logit Model

ตัวแปร (Variable)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของค่าความคาดเคลื่อน (Standard Error)	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ (T-ratio)	ระดับนัยสำคัญ (Significance Level)
α	-0.779935	0.302041	-2.582 ****	0.0098
Edu	0.169702	0.465006	0.365	0.7152
Num	0.408001	0.221032	1.846 **	0.0649
Agr	-0.109078	0.141324	-0.772	0.4402
Labor	0.115555	0.465545	0.248	0.8040
X_9	0.149687	0.794801	1.883**	0.0597
X_{12}	0.194357	0.782659	2.483 ***	0.0130
X_{14}	0.232703	0.118174	1.969 ***	0.0489
X_{17}	0.221746	0.106352	2.085 ***	0.0371
X_{21}	-0.504976	0.116419	-0.043	0.9654
X_{22}	-0.578176	0.113200	-0.511	0.6095
X_{23}	0.145918	0.106796	1.366 *	0.1718
X_{24}	0.363656	0.144008	2.525 ***	0.0116
X_{25}	0.295741	0.101953	2.901 ****	0.0037

หมายเหตุ : **** Significant at α = 0.01
 *** Significant at α = 0.025
 ** Significant at α = 0.05
 * Significant at α = 0.1

จากตารางที่ 2 การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียน ของประชาชนในหมู่บ้านของตน หรือ marginal effect เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ของ marginal effect พบว่า

1. การที่จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพิ่มขึ้น (Num) ค่าสัมประสิทธิ์ของ marginal effect เท่ากับ 0.408001 หมายความว่า หากครัวเรือนตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 4-6 คนแล้ว โอกาสที่ครัวเรือนตัวอย่างนั้นจะยอมรับและเข้าเป็น

สมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้น 40.80 % ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.05

2. การเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ (X_9) หากครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่เคยเป็นสมาชิกกลุ่มใดๆ เลย เมื่อได้ร่วมกิจกรรมกลุ่ม โอกาสที่ครัวเรือนตัวอย่างจะยอมรับและเข้าเป็นสมาชิก สหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้น 14.96 % ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.05 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มที่มีอยู่ในชุมชน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการยอมรับและเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน

3. การให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียน (X_{12}) หากในการประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียน มีประชาชนให้ความสำคัญและเข้าร่วมประชุมแล้ว โอกาสที่ครัวเรือน ตัวอย่างจะยอมรับและเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้น 19.44 % ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.025 แสดงว่าการยอมรับและเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสาเหตุหนึ่งเนื่องมาจาก การสนใจที่จะเข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียน เพราะผู้ที่เข้าร่วมประชุมจะมีโอกาสตัดสินใจสมัครเข้าเป็นสมาชิกสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม

4. การทราบหลักการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{14}) หากครัวเรือนตัวอย่าง มีความรู้ในหลักการ ดำเนินงานแล้ว โอกาสที่ครัวเรือนตัวอย่างจะยอมรับและเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน เพิ่มขึ้น 23.27 % ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.025 แสดงว่าการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนแก่ครัวเรือนในพื้นที่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการยอมรับและเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน

5. การทราบว่าชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด คือหน่วยงานที่รับผิดชอบและติดตามดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{17}) หากครัวเรือนตัวอย่าง ได้ทราบว่าชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด คือหน่วยงานที่รับผิดชอบและติดตามดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนแล้ว โอกาสที่ครัวเรือนตัวอย่างจะยอมรับและเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้น 22.17 % ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.025 แสดงว่าชุมนุม สหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด มีบทบาทสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่สมาชิกสหกรณ์ เพราะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและติดตามดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการยอมรับและเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน

6. การทราบว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นสถาบันการเงินของชุมชน และเป็นนิติบุคคล ที่ดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (X_{23}) หากครัวเรือนตัวอย่างทราบว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินของชุมชน และเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินงานอย่างถูกต้องแล้ว โอกาสที่ครัวเรือนตัวอย่างจะยอมรับและเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้น 14.59 % ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.1 แสดงว่าความน่าเชื่อถือของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในลักษณะของการเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการยอมรับและเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน

7. การเลือกใช้บริการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{24}) หากครัวเรือนตัวอย่างมีความต้องการกู้ยืมเงินจาก สหกรณ์เครดิตยูเนียนแล้ว โอกาสที่ครัวเรือนตัวอย่างจะยอมรับและเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้น 36.36 % ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.025 แสดงว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญในชุมชน ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการยอมรับและเข้าเป็นสมาชิก สหกรณ์เครดิตยูเนียน

8. การเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความสมัครใจ (X_{25}) หากมีการรับสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความสมัครใจแล้ว โอกาสที่ครัวเรือนตัวอย่างจะยอมรับและเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้น 29.57% ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.01 แสดงว่าการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิก สหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วยความต้องการของตนเองโดยไม่มีผู้ใดชักจูงหรือถูกบังคับจากบุคคลอื่นจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการยอมรับและเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน

4.3 โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของเครดิตยูเนียนให้ครบทุกพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน

โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของเครดิตยูเนียนให้ครบทุกพื้นที่ หากพิจารณาในจังหวัดเชียงใหม่ จะเห็นได้ว่าจังหวัดเชียงใหม่มีกลุ่มและสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งหมด 71 แห่ง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนของหมู่บ้านทั้งหมดแล้วพบว่า ในจังหวัดเชียงใหม่มีกลุ่มและสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพียงร้อยละ 3.77 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ ซึ่งถือได้ว่าการดำเนินงานอยู่น้อยมาก ดังนั้นโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของเครดิตยูเนียนให้ครบทุกหมู่บ้านยังมีมากถึงร้อยละ 96.23 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ โดยเฉพาะยังมีอีกหลายอำเภอที่ไม่มีการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนเลย ดังนั้นจึงเป็นโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานเข้าสู่พื้นที่ดังกล่าว ส่วนในจังหวัดลำพูนมีสัดส่วนของหมู่บ้านที่มีกลุ่มและสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพียงร้อยละ 1.28 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ และโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของเครดิตยูเนียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ยังมีอีกมากถึงร้อยละ 98.72 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ อย่างไรก็ตามแม้ว่าจังหวัดลำพูนจะมีการดำเนินงานของเครดิตยูเนียนเพียง 7 แห่ง แต่จากการศึกษาพบว่า มีกลุ่มเครดิตยูเนียนที่สามารถก้าวไปสู่การเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้ถึง 2 กลุ่ม ดังนั้นโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดลำพูนจึงมีค่อนข้างมาก ซึ่งโดยสรุปแล้วทั้งจังหวัด

เชียงใหม่และจังหวัดลำพูนมีโอกาที่จะขยายการดำเนินงานของเครดิตยูเนียนได้อีกไม่น้อยกว่าร้อยละ 95.00 ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ ซึ่งถือได้ว่ามีโอกาที่สูงมาก

5. สรุป

ในการศึกษาการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนนั้น ปัจจัยต่างๆ ที่ได้กล่าวมาเบื้องต้นเป็นเพียงเหตุผลหนึ่งที่ได้อธิบายโดยวิธีการทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตามการที่ประชาชนจะเกิดความมั่นใจและเกิดการยอมรับ สหกรณ์เครดิตยูเนียนนั้น สหกรณ์มีส่วนสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นมากที่สุด หากสหกรณ์สามารถทำให้สมาชิกรู้สึกถึงความมั่นคงในเรื่องรายได้ สวัสดิการ ตลอดจนความมั่นคงในชีวิต ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นผลมาจากการดูแลเอาใจใส่ของคณะกรรมการของ สหกรณ์เครดิตยูเนียน ทำให้สมาชิกของสหกรณ์ไม่รู้สึกว่าถูกทอดทิ้ง สหกรณ์เครดิตยูเนียนได้ก็ตามที่ประสบปัญหาการขาดความเชื่อมั่นจากสมาชิก สหกรณ์นั้นควรที่จะได้มีการพิจารณาปรับปรุงบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในอันที่จะเอื้อประโยชน์ให้แก่สมาชิกในขณะเดียวกันสมาชิกก็ต้องมีความไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสหกรณ์ที่ทำงานด้วยความเสียสละ และเมื่อทั้งสมาชิกและคณะกรรมการมีความเห็นอกเห็นใจกัน ก็จะเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การยอมรับในสหกรณ์เครดิตยูเนียนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ และกนกศักดิ์ แก้วเทพ. 2530. การพึ่งตนเองศักยภาพในการพัฒนาชนบท.
กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- กิ่งแก้ว อินทว้าง และคณะ. 2532. การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับการพัฒนา
ชนบท. กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน.
- เกรียงศักดิ์ ปัทมเรขา. 2531. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์. สงขลา: ภาควิชาพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชาติชาย มณีกาญจน์. 2534. ศักยภาพขององค์กรชุมชนในการจัดการกองทุนหมุนเวียน.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด. 2542. สถิติ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 สหกรณ์
เครดิตยูเนียน. กรุงเทพฯ: ชุมชุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด. (เอกสารอัดสำเนา).
- ชเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์. 2542. การไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของประชาชนใน
เขตพื้นที่ดำเนินการของจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประเจิด สินทรัพย์. 2521. การศึกษาการสะสมทุนของกลสิกรในเขตจังหวัดภาคเหนือ.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สังคิต พิริยะรังสรรค์. 2542. เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองฉบับมหาดไทย : ประเทศยากจน
ประชาชนมั่งคั่ง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2540. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานจังหวัดลำพูน. 2544. สถิติหมู่บ้าน ณ. วันที่ 31 ธันวาคม 2544. ลำพูน: สำนักงานจังหวัดลำพูน.
(เอกสารอัดสำเนา).
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่. 2544. สถิติหมู่บ้าน ณ.วันที่ 31 ธันวาคม 2544. เชียงใหม่: สำนัก
งานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่. (เอกสารอัดสำเนา).
- อรัญญ์ ทราญมูล. 2536. "องค์กรธุรกิจชุมชน." วารสารทางใหม่ 7, 6 (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2536): 25-30.
- อารีย์ เชื้อเมืองพาน. 2541. "บทบาทของกลุ่มสะสมทุนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
ภาคเหนือ." วารสาร ธกส (เมษายน-กรกฎาคม 2541): 43-59.